

Arkivsaksnr.:
2023/6878

Dokumentdato:
20.04.2024

Styre:
Fakultetsstyret ved Det psykologiske fakultet

Styresak:
25/24

Møtedato:
02.05.2024

Økonomirapport 1. kvartal 2024

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Universitetsstyresak [79/23](#), Budsjett for Universitetet i Bergen 2024
- Universitetsstyresak [5/24](#), Tildelingsbrev 2024 til Universitetet i Bergen
- Fakultetsstyresak [100/23](#), Budsjettfordeling 2024

Saken gjelder

Denne saken gir økonomisk status per 31. mars 2024, for den samlede økonomien ved Det psykologiske fakultet, dvs. grunnbevilgningsøkonomien (GB) og den bidrags- og oppdragsfinansierte virksomheten (BOA).

Totaløkonomien

Totaløkonomien på fakultetet per 31. mars 2024, viser at både inntektene og kostnadene er lavere enn budsjettet. Inntektene er lavere enn budsjettet både på GB og BOA, mens kostnadene er lavere enn budsjettet på BOA og høyere enn budsjettet på GB. Når det gjelder BOA, blir regnskapsførte inntekter det samme som regnskapsførte kostnader (kan være et lite unntak hvis vi har overskudd på oppdragsaktiviteten vår), men enkelt forklart så regnskapsføres kostnader først, og så blir en tilsvarende inntekt generert i systemet. Så når vi videre snakker om overskudd, underskudd og overføringer, så gjelder dette for GB-økonomien, og ikke for BOA-økonomien.

Regnskapet per 31. mars 2024 viser et underskudd på 7,603 mill. kroner (se tabell 1 i vedlagte økonomirapport). Når vi legger til den negative overføringen fra 2023 på 7,295 mill. kroner, gir dette oss et samlet underskudd per 31. mars 2024 på 14,898 mill. kroner.

Budsjettet underskudd per 31. mars 2024 (inkludert overføringen fra 2023) er 12,864 mill. kroner (se tabell 2 i vedlagte økonomirapport). Sett opp mot regnskapet som viser 14,898 mill. kroner i underskudd, gir dette oss et negativt avvik på 2,034 mill. kroner.

Grunnbevilgningsøkonomien (GB)

Regnskapet per 31. mars 2024 viser at inntektene er 0,281 mill. kroner lavere enn budsjettet og kostnadene er 1,753 mill. kroner høyere enn budsjettet, noe som gir oss et resultat per 31. mars 2024 som er 2,034 MNOK dårligere enn budsjettet.

Fakultetet gikk inn i 2024 med en negativ overføring på 7,295 mill. kroner. Denne overføringen fordelte seg mellom frie midler på -38,066 mill. kroner (underskudd) og på øremerkede prosjekt på 30,771 mill. kroner (overskudd). Fakultetet budsjetterer med en negativ overføring ut av 2024 på 21 mill. kroner, med en fordeling på frie midler og øremerkede prosjekt, på henholdsvis -52,8 mill. kroner (underskudd) og 31,8 mill. kroner (overskudd). Prognosen for overføring ut av 2024, som også meldt inn til UiB sentralt, er foreløpig satt lik budsjettmålet. I UiB sitt økonomisystem, så er det slik at budsjettmålet for

inneværende år settes en gang, tidlig på året, mens prognosene kan justeres utover i året, når man ser hvordan regnskapet utvikler seg, eller hvis det skjer noe uforutsett i revidert nasjonalbudsjett.

Bidrags- og oppdragsfinansiering (BOA)

BOA-inntekten per 31. mars 2024 er 9,455 mill. kroner. Dette er 23,3% lavere enn budsjettet per mars, og ca. 1 mill. kroner lavere enn regnskapet per mars i fjor. Det samlede BOA-målet for aktivitet i 2024 er satt til 46 mill. kroner, og dette er også prognosen som er meldt inn til UiB sentralt, så langt i år.

Fakultetsledelsens kommentarer

Fakultetet sitt budsjett for 2024 er svært stramt. Per 31. mars 2024 har vi et negativt budsjettavvik på litt over 2 mill. kroner. Det er fortsatt litt tidlig å si hva dette vil bety for endelig resultat ut av 2024, og så langt holder fakultetet på en prognose som er lik budsjettmålet; en negativ overføring på 21 mill. kroner. Sammenligner vi med 2023, så var det negative budsjettavviket per mars på 4,3 mill. kroner. Endelig resultat for 2023 endte på et negativt budsjettavvik på 7,3 mill. kroner. Dette kan være en indikasjon på at vi vil ende opp med et negativt budsjettavvik også i år, og at den negative overføringen på 21 mill. kroner vil bli forverret, men foreløpig jobber vi med å nå budsjettmålet.

Fakultetet har omfattende aktiviteter innen forskning og utdanning, og leverer på flere måter godt, for eksempel målt gjennom resultatmidler. Vi ønsker å holde ambisjonene oppe, men vi må altså minske underskuddet ved å redusere kostnadene eller øke inntektene (og gjerne begge deler på en gang), og det jobbes nå med å legge en konkret plan som vil bli lagt frem i neste fakultetsstyremøte.

Fakultetet har som kjent, fattet egne vedtak knyttet til økonomisituasjonen, se sak [68/23](#) «Økonomianalyse og drøfting av mulige strategiske grep for en langsiktig plan for balanse og trygg økonomi» og sak 100/23 «Budsjettfordeling 2024». I forlengelsen av disse er vi bedt om å redegjøre for hvordan vi i langtidsprognosene følger opp budsjettvedtak der vi planlegger å gå ut av 2024 med minus på 21 mill. kroner. I saksforelegget til U-styresak 06/24 «Økonomirapport 2023» pekte universitetsdirektøren på at den økonomiske utviklingen ved Det psykologiske fakultet er «foruroligende».

Fakultetsledelsen har derfor i løpet av våren 2024 vært i en egen dialog med universitetsledelsen om en plan for å bringe fakultetets økonomi i balanse og med nedbetalt negativ overføring så raskt som mulig. Dette vil være en rammeplan for tempo og omfang av sparetiltak de nærmeste årene. Denne planen må være klar i løpet av mai 2024. Det neste møtet vi skal ha med universitetsledelsen, er 28. mai. Vi planlegger så å ha en egen sak om dette på fakultetsstyremøtet 13.juni 2024. Vi må blant annet vedta en plan for flere år fremover og en prosess for hvordan vi skal håndtere konsekvensene av sparetiltakene, ikke minst inn i drift av studieprogrammene både faglig og administrativt. Innad på fakultetet er fakultetets økonomisituasjon, og dialogen med universitetsledelsen, tema på de ukentlige møtene med institutt- og senterleder-gruppen.

I samråd med universitetsledelsen har vi avklart at vi må ha videre stillingsstopp fram til de budsjettmessige konsekvensene er klare og plan for å etablere en sunn langtidsøkonomi er lagt.

Siden dette får konsekvenser også for pågående prosesser er det viktig å ha god informasjon og intern kommunikasjon om økonomisituasjonen. De aller fleste ansatte på fakultetet er kjent med fakultetets økonomiske situasjon gjennom nyhetsbrevene som lages

etter hvert fakultetsstyremøte, og vi tror mange er klare for at fakultetet går videre med å utvikle konkrete tiltak. Fakultetsledelsen har planlagt allmøte med alle på fakultetet 8. mai 2024, og vi planlegger egne møter med enhetene i mai 2024 for å drøfte den økonomiske situasjonen og hvordan prosessen framover kan bli best mulig for den enkelte enhet.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar økonomirapport for 1. kvartal 2024 til etterretning.

Norman Anderssen
dekan

Ove Chr. Borge
fakultetsdirektør

Økonomirapport per 1. kvartal 2024

Økonomirapport for Det psykologiske fakultet for januar-mars 2024 legges med dette frem for fakultetsstyret.

Fakultetsstyret vedtok i styresak [100/23](#) budsjettfordeling for 2024. Budsjetttrammen for Det psykologiske fakultet for 2024, består av 282,723 MNOK i tilskudd fra KD, samt 6,8 MNOK i instituttinntekter og inntekter til investering/avskrivning, som til sammen utgjør sum grunnbevilgning (GB). Inntektsbudsjettet for bidrags- og oppdragsaktiviteten (BOA) er på 46 MNOK. I tillegg ble det budsjettert med 9,3 MNOK i inntekter fra BOA/GP og estimert negativ overføring fra 2023 ble satt til 5 MNOK. Forslag til budsjettert overføring til 2025 ble satt til en negativ overføring på 19,9 MNOK. Etter behandling i fakultetsstyret, ble negativ overføring økt til 21 MNOK. Regnskapsført negativ overføring til 2024 endte på 7,295 MNOK.

Årsbudsjettet for totale inntekter til fakultetet per 31. mars 2024 (inkl. BOA), er da på 335,523 MNOK. Fakultetet budsjetterer med totale kostnader for 2024 på 349,228 MNOK, noe som gir et negativt driftsresultat på 13,705 MNOK, og øker den negative overføringen til 2024 til 21 MNOK.

Universitetets virksomhet er delt inn i grunnbevilgning (GB) fordelt fra Universitetsstyret og bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA), som består av forskningsrådsfinansierte prosjekter, EU-prosjekter og prosjekter finansiert av andre oppdragsgivere og bidragsytere. Rapportering til fakultetsstyret følger denne inndelingen.

1. Status fakultetet totalt

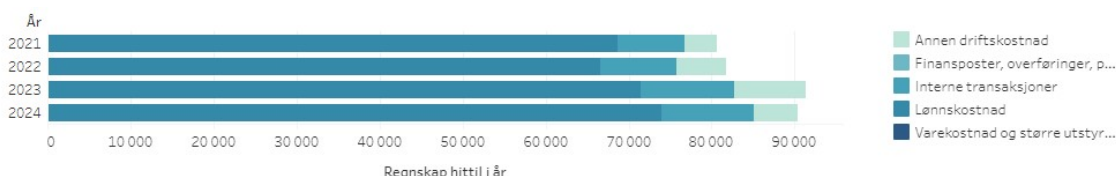
Tabell 1. Status fakultetet totalt. Tall i 1000 kr.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-335 523	-85 884	-82 730	-3,7%
Kostnader	349 228	91 453	90 333	1,2%
Sum totalt	13 705	5 569	7 603	-36,5%

Tabell 1 viser budsjett og regnskap for fakultetet totalt (sum GB og BOA). Tabellen viser ikke eventuelle overføringer fra tidligere år. Per mars er inntektene 3,154 MNOK lavere enn budsjettert og kostnadene er 1,120 MNOK lavere enn budsjettert. Når det gjelder BOA er kostnadene 2,873 MNOK lavere enn budsjettert, og tilhørende inntekter blir da også 2,873 MNOK lavere enn budsjettert. På grunnbevilgningen er inntektene 0,281 MNOK lavere enn budsjettert og kostnadene er 1,753 MNOK høyere enn budsjettert. Totale inntekter er 3,508

MNOK lavere enn på samme tid i fjor, og kostnadene er 1,019 MNOK lavere enn på samme tid i fjor. Det er her verdt å merke seg at den øremerkede tildelingen fra KD til SLATE ble regnskapsført i mars i 2023, mens den i år ikke er regnskapsført ennå. Beløpet i fjor var på 6,050 MNOK, mens i år er beløpet 9,5 MNOK. I bevilgningen til SLATE for 2024, inngår også 3 MNOK for å styrke satsingen innenfor kunstig intelligens.

Figur 1. Utvikling kostnader totalt. Tall i 1000 kr.

Finansposter og overføringer viser ikke i figuren over. Lønnskostnadene er ca. 2,6 MNOK høyere enn på samme tid i fjor (74 MNOK per mars 2024, mot 71,4 MNOK per mars 2023). Driftskostnadene er 3,5 MNOK lavere enn per mars 2023, og de interne transaksjonene er ca. 0,1 MNOK lavere enn per mars 2023. Noe av grunnen til at driftskostnadene er lavere per mars i år enn per mars i fjor, er knyttet til utgifter til rekruttering av studenter (markedsføringskostnader til Try Råd AS). I fjor betalte fakultetet 0,774 MNOK for dette, mens i år har vi kuttet denne posten på budsjettet.

2. Status grunnbevilgning (GB)

2.1. Status i forhold til budsjett

Tabell 2 viser en oversikt over budsjett og regnskap for fakultetets grunnbevilgning (GB). Fakultetets samlede grunnbevilgning for 2024 er i henhold til tildelingsbrevet 289,523 MNOK. Vi har også med oss en negativ overføring på 7,295 MNOK fra 2023, slik at disponibel ramme for 2024 er 282,228 MNOK.

Fakultetet budsjetterer med kostnader på 303,228 MNOK i 2024, det vil si at den negative overføringen øker til 21 MNOK ut av 2024. GB består imidlertid av både øremerkede midler (GP) og frie midler (GA), og budsjettert overføring ut av 2024 fordeler seg med hhv et overskudd på 31,8 MNOK på GP og et underskudd på 52,8 MNOK på GA.

Tabell 2. Status grunnbevilgningen (GB). Tall i 1000 kr.

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-289 523	-73 556	-73 275	-0,4%
	Sum	-289 523	-73 556	-73 275	-0,4%
Kostnader	Lønnskostnad	258 248	68 436	68 610	-0,3%
	Annen driftskostnad	15 590	3 470	3 978	-14,7%
	Interne transaksjoner	29 390	7 220	8 290	-14,8%
	Sum	303 228	79 125	80 878	-2,2%
Sum		13 705	5 569	7 603	-36,5%
Resultat	Overføring fra i fjor	7 295	7 295	7 295	0,0%
	Overføring til neste periode	-21 000	-12 864	-14 899	15,8%
	Sum	-13 705	-5 569	-7 603	36,5%
Sum		-13 705	-5 569	-7 603	36,5%
Sum totalt		0	0	0	

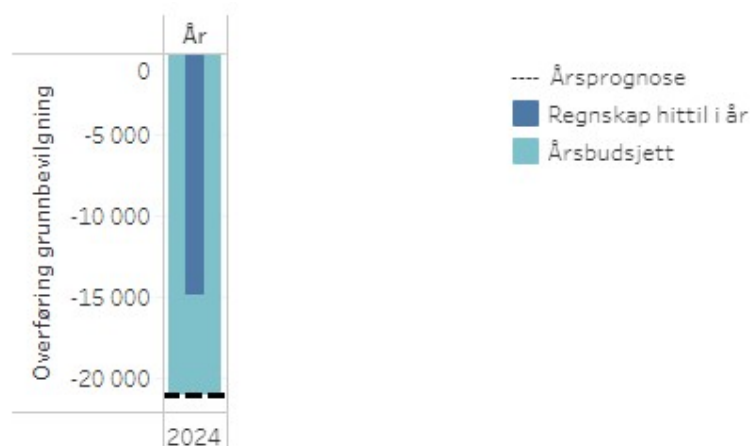
Tabell 2 viser status for grunnbevilgningen per mars. Tabellen viser at inntektene er 0,281 MNOK lavere enn budsjettet. Kostnadene er 1,753 MNOK høyere enn budsjettet, og det gir oss et resultat per mars som er 2,034 MNOK dårligere enn budsjettet (et regnskapsført underskudd på 7,603 MNOK mot et budsjettet underskudd på 5,569 MNOK).

Avviket på inntektene er i hovedsak et periodiseringsavvik, som betyr at vi forventer at årets inntekt blir som budsjettet, men inntektsføringen vil skje senere på året enn forventet.

På lønn har vi et negativt avvik på 0,174 MNOK. Siden dette er den største posten i budsjettet, er det naturlig at avvikene her følges nøye fremover. På andre driftskostnader har vi et negativt avvik på 0,508 MNOK. Dette avviket skyldes i hovedsak at fakultetet har budsjettet med et minusbeløp på konto 7700, som er periodisert gjennom året, og som er en justering for å nå mål om overføring på GB ut av 2024. På de interne transaksjonene er det et negativt avvik på 1,070 MNOK. Dette avviket skyldes mindre frikjøpsinntekter enn budsjettet.

2.2. Prognose for overføring til neste år

Figur 2. Overføring grunnbevilgningen (GB). Tall i 1000 kr.

Figur 2 viser overføring på grunnbevilgningen (GB) per mars. Budsjettmålet og årsprognosen er den samme; en negativ overføring på 21 MNOK. Fordelingen mellom øremerkede midler og frie midler, er da satt til hhv et overskudd på 31,8 MNOK og et underskudd på 52,8 MNOK. Regnskapet per mars er et underskudd på 14,9 MNOK.

Fakultetet gikk inn i 2024 med en negativ overføring på 7,3 MNOK på GB. Dette fordelte seg med et underskudd på 38,1 MNOK på frie midler (GA) og et overskudd på 30,8 MNOK på øremerkede prosjekt (GP).

I forslaget til budsjettfordeling i desember 2023 ble det foreslått et budsjett som ville innebære en overføring til 2025 på -19,9 MNOK på GB. Når fakultetet nå har satt et budsjettmål for 2024 på -21 MNOK, skyldes dette både vedtak som ble fattet under behandling av budsjettfordelingsaken i fakultetsstyret, samt at estimatet for overføring til 2024 som ligger i saken, var litt mer positivt enn endelig resultat.

Det vil kunne være forhold som tilsier en prognose for overføring til 2025 som er en forverring av budsjettmålet på -21 MNOK. En faktor er at fakultetet har budsjettert med innsparinger i fastlønn på 3,3 MNOK i 2024, på bakgrunn av erfaringer fra tidligere år (ansatte som har sagt opp i løpet av året), men her hefter det naturligvis usikkerhet knyttet til størrelsen på mulige innsparinger. Fakultetet overførte 30,8 MNOK på øremerkede prosjekt til 2024. Budsjettmålet for 2024 hadde en forutsetning om at kun nye øremerkede midler tildelt i 2024 kommer til å bli brukt i 2024, mens overførte øremerkede midler inn i 2024 ville bli overført videre til 2025. Dersom noen av de overførte midlene fra 2023 likevel brukes i 2024 vil dette kunne tilsi en overføring til 2025 som er lavere enn budsjettmålet på -21 MNOK.

Så tidlig på året velger likevel fakultetet å sette en prognose for overføring til 2025 som samsvarer med budsjettmålet, nemlig en negativ overføring på 21 MNOK. Og da altså med en fordeling mellom GA og GP på hhv -52,8 MNOK (underskudd) og 31,8 MNOK (overskudd).

3. Status bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

3.1. Status i forhold til budsjett

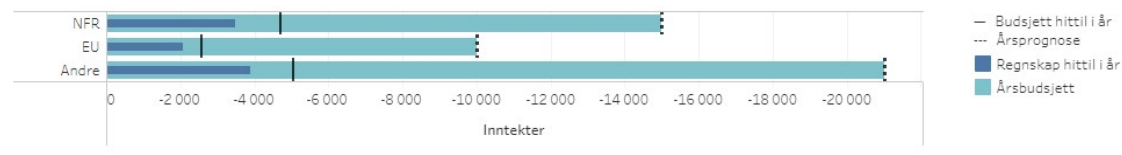
Tabell 3. Status inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). Tall i 1000 kr.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
NFR	-15 000	-4 717	-3 489	-26,0%
EU	-10 000	-2 563	-2 083	-18,7%
Andre	-21 000	-5 048	-3 883	-23,1%
Sum totalt	-46 000	-12 328	-9 455	-23,3%

Tabell 3 viser at BOA-inntekten per 31. mars 2024 er 9,455 MNOK. Dette er 23,3% lavere enn budsjettet per mars, og ca. 1 MNOK lavere enn regnskapet per mars i fjor. Det samlede

BOA-målet for aktivitet i 2024 er satt til 46 MNOK, og dette er også prognosen som er meldt inn til UiB sentralt, så langt i år.

Figur 3. Inntekter bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA). Tall i 1000 kr.

4. Utvikling årsverk

Tabell 4. Årsverk per mars 2024 sammenlignet med årsverk per mars 2023

Firmakode	Fakultet	Bevilgning/BOA	Årsverk*	Årsverk i fjor	Endring siste år
UB	17 Det psykologiske fak	Bev.	263,86	262,55	1,31
		BOA	28,75	29,33	-0,57
		Sum	292,61	291,88	0,74
Sum total			292,61	291,88	0,74

Ifølge tabell 4 ligger vi 1,31 årsverk høyere på bevilgningsøkonomien per mars 2024 sammenlignet med mars 2023. Når det gjelder rekrutteringsstillinger (universitetsstipendiater og universitetspostdoktorer), som vi har hatt mye fokus på de siste årene, så ligger vi så vidt over måltallet for 2024 per mars (47,65 årsverk mot et måltall på 47,58 årsverk), men vi lå litt under måltallet i januar og februar, så gjennomsnittlig ligger vi 1 årsverk under måltallet så langt i år. Vi ligger 3,73 årsverk høyere enn per mars 2023.

Tabell 5. Årsverk GB per stillingsgruppe (DBH) per mars 2024 sammenlignet med årsverk per mars 2023

Firmakode	Fakultet	Stillingsgruppe (DBH)	Stillingskategori (DBH)	Årsverk*	Årsverk i fjor	Endring siste år	
UB	17 Det psykologiske fak	Administrative stillinger	Lederstillinger	2,00	2,00	0,00	
			Mellomlederstillinger	14,00	15,00	-1,00	
			Saksbehandler-/utrederst..	46,55	48,50	-1,95	
			Drifts- og vedlikeholdsstil..	Andre drifts- og vedlikeho..	1,98		1,98
		Støttestillinger for undervisning, forskning o..	Ingeniører	5,10	5,35	-0,25	
			Tekniske stillinger for und..	2,05	2,10	-0,05	
		Undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger	Hjelpestillinger for under..	3,23	2,05	1,18	
			Rekrutteringsstillinger	47,65	43,93	3,73	
			Undervisnings- og forsker..	141,30	143,63	-2,33	
		Sum			263,86	262,55	1,31
Sum total			263,86	262,55	1,31		

Oversikt over hvilke stillinger de ulike stillingskategoriene inneholder:

Lederstillinger inneholder avdelingsdirektør og dekan.

Mellomlederstillinger inneholder kontorsjef, administrasjonssjef, underdirektør, seksjonssjef og instituttleder.

Saksbehandler-/utrederstillinger inneholder konsulent, prosjektleder, førstekonsulent, seniorkonsulent, rådgiver og seniorrådgiver.

Andre drifts- og vedlikeholdsstillinger inneholder fagkonsulent.

Ingeniører består av over- og senioringeniørstillinger.

Tekniske stillinger undervisning, forskning og formidling består av seniorforskningstekniker.

Hjelpestillinger for undervisning, forskning og formidling består av vitenskapelig assistent.

Rekrutteringsstillinger består av stipendiat og postdoktor.

Undervisnings- og forskerstillinger består av høgskole-/øvinglærer, universitetslektor, førsteamanuensis, professor og forsker (med og uten doktorgrad).